

Jesaja 22

1 De last over het Dal van het Visioen. Wat hebt u toch dat u allen op de daken klimt?

2 Stad vol tumult en rumoer, uitgelaten stad, uw gevallenen zijn niet gevallen door het zwaard en zijn ook niet gestorven in de strijd.

3 Al uw leiders zijn tezamen gevlucht, zonder één boogshot zijn zij gevangengenomen; al de uwen die werden gevonden, tezamen zijn zij gevangengenomen, hoe ver zij ook weggevlucht waren.

4 Daarom zeg ik: Wend uw blik van mij af, laat mij bitter wenen; dring niet aan om mij te troosten over de verwoesting van de dochter van mijn volk.

5 Want het is een dag van verwarring, vertrapping en ontreddering, een dag van de Heere, de HEERE van de legermachten, in het Dal van het Visioen; een dag waarop muren omver worden gehaald, en een dag van geschreeuw tegen het gebergte.

6 Want Elam neemt de pijlkoker op, de man en de paarden staan bij de strijdswagen, en Kir ontbloot het schild.

7 Het zal gebeuren dat uw mooiste dalen vol zullen staan met strijdwagens, en de ruiters zullen zich in slagorde opstellen tegenover de poort.

8 Men zal ontmantelen wat Juda bescherming biedt. Op die dag zult u uitkijken naar het wapenarsenaal in het Woudhuis;

9 en de bressen in de Stad van David ziet u. Ja, het zijn er vele. U vangt het water van de Benedenvijver op.

10 U telt de huizen van Jeruzalem en u breekt huizen af om de muren te versterken.

11 Verder maakt u een reservoir tussen beide muren voor het water van de Oude Vijver. Maar u zult geen oog hebben voor Hem Die dit gedaan heeft, en Hem Die dit in een ver verleden gevormd heeft, ziet u niet.

12 De Heere, de HEERE van de legermachten, zal op die dag oproepen tot wenen en tot rouw, tot kaalscheren en tot het omdoen van een rouwgewaad.

13 Maar zie, er is vreugde en blijdschap, men doodt runderen en slacht schapen, men eet vlees en drinkt wijn. Men zegt: Laten wij eten en drinken, want morgen sterven wij!

14 Maar de HEERE van de legermachten heeft Zich aan mij persoonlijk geopenbaard: Voorwaar, deze ongerechtigheid wordt voor u niet verzoend, totdat u sterft, zegt de Heere, de HEERE van de legermachten.

15 Zo zegt de Heere, de HEERE van de legermachten: Ga, treed binnen bij die hofmaarschalk, bij Sebna, het hoofd van de hofhouding, en zeg:

16 Wat hebt u hier of wie hebt u hier, dat u hier voor uzelf een graf hebt uitgehouwen? Dat houdt zich in de hoogte een graf uit, hakt zich in de rots een woning uit!

17 Zie, de HEERE werpt u weg met de werpkracht van een man, en rolt u op als een rol.

18 Hij zal u helemaal ineenrollen tot een kluwen, als een bal naar een wijd uitgestrekt land werpen. Daar zult u sterven en daar zullen uw praalwagens zijn, u, schandvlek van het huis van uw heer!

19 Ik zal u wegstoten uit uw ambt; hij zal u van uw post verdrijven.

20 Op die dag zal het gebeuren dat Ik Mijn dienaar Eljakim, de zoon van Hilkia, zal roepen.

21 Ik zal hem bekleden met uw gewaad, hem uw gordel ombinden, en uw heerschappij zal Ik in zijn hand leggen. Hij zal als een vader zijn voor de inwoners van Jeruzalem en voor het huis van Juda.

22 En Ik zal de sleutel van het huis van David op zijn schouder leggen. Als hij opendoet, zal niemand sluiten. Als hij sluit, zal niemand opendoen.

23 Ik zal hem als een pin vastslaan in een stevige plaats, zodat hij een erezetel zal zijn voor het huis van zijn vader.

24 Dan zal men heel het gewicht van het huis van zijn vader aan hem hangen, de spruiten en de loten, al het kleine vaatwerk, van het vaatwerk van de schalen tot het vaatwerk van de kruiken toe.

25 Op die dag, spreekt de HEERE van de legermachten, zal die pin, vastgeslagen in een stevige plaats, weggenomen worden. Hij zal er afgehakt worden en vallen, en de last die eraan hangt, zal afgesneden worden, want de HEERE heeft gesproken.

Jeruzalem tussen het oordeel over de volken

Het valt op dat er tussen *de profetieën over de volken* plotseling een vonnis over Jeruzalem opduikt. Jesaja 22:1 *De last over het Dal van het Visioen*. Jesaja neemt een vreemd schouwspel waar. Het is zo'n situatie waarin de uitersten elkaar lijken te raken. Hoewel je het totaal niet verwacht, ligt de angst en de ogenschijnlijke zorgeloosheid ditmaal dicht bij elkaar. Wat is het geval? Assur komt met een groot leger richting Jeruzalem. Eerst moeten ze zich ontdoen van allerlei Judese steden. Koning Hizkia ziet de bui al hangen. Uit een ander Bijbel gedeelte kunnen we opmaken dat de koning voorbereidingen treft voor de belegering van Jeruzalem. Ondertussen zendt hij de troepen waar hij blijkbaar over kan beschikken in de richting van de grens. Jesaja weet niet wat hij ziet. Aan de ene de aanstormende legers van Assur. Aan de andere ziet hij in Jeruzalem het volk samenklonteren op de daken van de huizen. De mensen zien er niet bedrukt uit, integendeel ze maken eerder een uitgelaten indruk. Hij kan het niet goed met elkaar rijmen. Hoe kan dit? Die vrolijke mensen, die het er nog maar eens van nemen terwijl buiten de muren de soldaten en officieren van Israel op de vlucht zijn. Er vallen dan misschien geen doden, maar feit is dat Jeruzalem duidelijk aan de verliezende hand is. De idee – die mogelijk korte tijd bij de koning heeft postgevat – dat hij met zijn troepen de grenzen of althans bepaalde steden zou kunnen verdedigen gaat in rook op. Overal zijn vluchtende legeronderdelen en jagende militairen van de vijand die de ene na de andere Judeeër gevangen nemen. Jesaja 22:1 *Wat hebt u toch dat u allen op de daken klimt? Stad vol tumult en rumoer, uitgelaten stad, uw gevallen zijn niet gevallen door het zwaard en zijn ook niet gestorven in de strijd. Al uw leiders zijn tezamen gevlucht, zonder één boogshot zijn zij gevangengenomen; al de uwen die werden gevonden, tezamen zijn zij gevangengenomen, hoe ver zij ook weggevlucht waren*. Is men blij omdat er feitelijk niet echt gevochten wordt? Is men blij omdat er geen doden vallen. Hoe kan men blij zijn wanneer hele legeronderdelen krijgsgevangen worden gemaakt? Ziet men niet hoe kwetsbaar men is? Begrijpt men niet dat de volgende stap van de vijand Jeruzalem is? Hoe kan men drinken en zogenaamd vrolijk zijn, terwijl de situatie er helemaal niet naar is?

Koning Sanherib van Assur valt Jeruzalem aan.

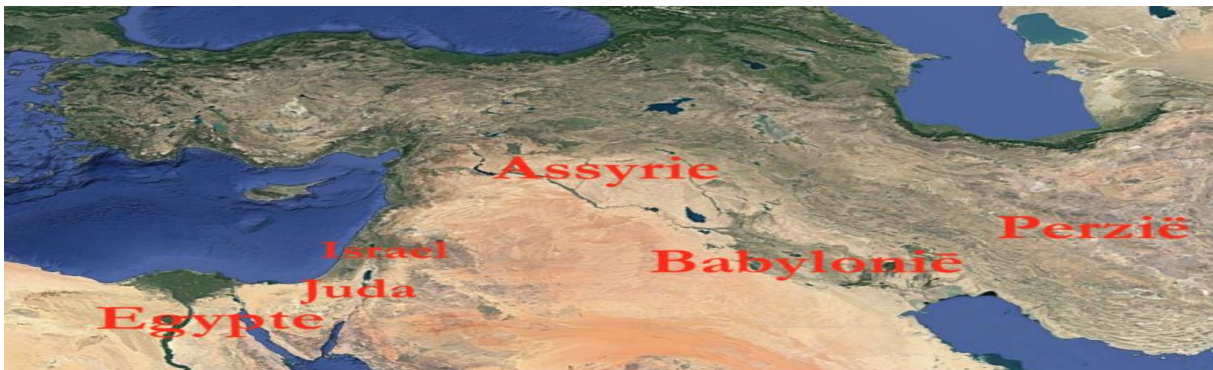

Maatregelen tegen de aanstormende vijand.

Mogelijk moeten we bij al deze gebeurtenissen denken aan wat we lezen in 2 Kronieken 32:1-5 We

zien Sanherib de koning van Assur Juda binnentrekken. 2 Kronieken 32:1 *Na deze gebeurtenissen en deze blijk van trouw kwam Sanherib, de koning van Assyrië, en trok Juda binnen. Hij sloeg zijn kamp op bij de versterkte steden, en dacht ze voor zich open te breken.* Koning Hizkia ziet de legers aankomen en voelt heel goed aan waar het Sanherib om begonnen is; Jeruzalem. 2 Kronieken 32:2 *Toen Hizkia zag dat Sanherib kwam en dat hij zijn zinnen zette op de strijd tegen Jeruzalem.* Om de vijandelijke legers op te houden laat de koning alle waterbronnen met stenen en zand onklaar en vermoedelijk ook onvindbaar maken. Water is een eerste levensbehoefte. Zonder water zouden ze niet ver komen, althans niet zo snel. De soldaten werden geholpen door de plaatselijke bevolking die het plan van de koning goed begreep. 2 Kronieken 32:3,4 *pleegde hij overleg met zijn vorsten en helden of zij de waterbronnen die buiten de stad waren, dicht zouden stoppen. En zij hielpen hem. Want er werd veel volk bijeengeroepen, dat al de bronnen dichtstopte, evenals de beek die door het midden van het land stroomde. Zij zeiden: Waarom zouden de koningen van Assyrië komen en veel water vinden?* Dat zijn zo wat dingen die je kunt doen om de naderende legers van de vijand af te remmen, zo niet te stoppen. Maar ook nam koning Hizkia – iets waar wij ook getuige van zijn verderop in de tekst – de muren van Jeruzalem versterken. De bressen die geslagen waren bij vorige vijandelijke aanvallen, werden gedicht. Ook zette koning Hizkia de smeden – die de oorlogsindustrie in die tijd onderhielden – aan het werk. Zij maakten de speren en andere wapens en schilden. 2 Kronieken 32:5 *En hij vatte moed en bouwde heel de muur op waarin bressen geslagen waren. Hij trok die op tot aan de torens, met een andere muur aan de buitenkant. Verder versterkte hij de Millo in de stad van David en maakte wapens en schilden in overvloed.*

Assur en Juda

Heel verschillende reacties op een dreigende oorlog.

Op de een of andere manier heeft een vreemde soort van vrolijkheid zich van het volk meester gemaakt. De profeet Jesaja zit er heel anders in. Terwijl hij bij het volk een zekere vlucht ervaart – een letterlijke vlucht zoals die van de soldaten, maar ook figuurlijk in de wijn – moet Jesaja huilen. Hij vindt het verschrikkelijk om het aan te moeten zien. Wat hij ziet is het einde van de stad en de tempel en het paleis en het volk. Hij moet er vreselijk om huilen. Jesaja 22:4 *Daarom zeg ik: Wend uw blik van mij af, laat mij bitter wenen; dring niet aan om mij te troosten over de verwoesting van de dochter van mijn volk.* Soms is het maar net hoe – vanuit welke idee – een mens naar de wereld kijkt? Jesaja is een gelovige Jood. Het land is van God. Het volk Israel is van God, de tempel, het paleis het is allemaal kostbaar geloofsgoed dat God aan Zijn volk Israel heeft toevertrouwd. De profeet ziet met rappe schreden de vijand dichterbij komen en daarmee een feitelijke bedreiging voor alles wat kostbaar is; mensen, traditie, het verbond, de beloften van land en volk en Gods wonen onder Zijn volk in Jeruzalem. Jesaja ziet in hetzelfde visioen ook *de dag van de HEERE*. *De dag van de HEERE* is de dag waarop God het vonnis voltrekt over alle ongelovige mensen van Zijn volk en van de wereld. Jesaja ziet verwarring in die vreemde overmoedige uitgelatenheid die samengaat met een ernstige bedreiging van vrede en veiligheid. Jesaja kijkt er niet naar alsof hij benieuwd is wat er feitelijk zal

gebeuren. Mogelijk verwacht het volk nog wonderlijke verlossingen, maar de profeet voorziet alleen maar vertrapping en ontreddeering. Jesaja 22:5 *Want het is een dag van verwarring, vertrapping en ontreddeering, een dag van de Heere, de HEERE van de legermachten, in het Dal van het Visioen; een dag waarop muren omver worden gehaald, en een dag van geschreeuw tegen het gebergte.* De Elamieten en de mannen van Kir zijn twee volken die onderworpen zijn aan Assur. Zij leveren soldaten en ruiters voor het grote leger van Assur dat zeker een elite aan soldaten en officieren zal hebben uit het oorspronkelijke gebied van Assur, maar aangevuld wordt met soldaten uit de onderworpen landen. Het gaat daarbij ook nog eens om strijdagens en paarden, een van de – voor die tijd – meest geavanceerde wapens, waar het leger van Juda nauwelijks tegen opgewassen zal zijn. Assur is klaar voor de strijd. Jesaja 22:6 *Want Elam neemt de pijlkoker op, de man en de paarden staan bij de strijdagen, en Kir ontbloot het schild.*

Assur beschikte over strijdagens.

Men denkt overal aan, maar men vergeet God.

Legers die optrekken met strijdagens zullen vooral de dalen als strijdtoneel kiezen. Daar kunnen ze vrij bewegen. Israel kent mooie dalen, maar deze vormen nu het podium van de strijd. Niet alleen zal men de strijd willen uitvechten op het open veld, maar men zal zijn pijlen ook richten op de ommuurde steden met hun poorten. Na de inname van de zogenaamde ‘versterkte steden’ zal men zich richten op Jeruzalem, de stad waar deze strijd om begonnen is. Jesaja 22:7,8 *Het zal gebeuren dat uw mooiste dalen vol zullen staan met strijdagens, en de ruiters zullen zich in slagorde opstellen tegenover de poort. Men zal ontmantelen wat Juda bescherming biedt.* Men heeft reeds allerlei maatregelen ondernomen om de opkomst van de vijandelijke legers te vertragen door de waterputten dicht te gooien. Ook heeft men wapens gemaakt. Nu de strijd dichterbij huis – lees Jeruzalem – komt, kijkt men in het woudhuis wat dient als wapenarsenaal van Jeruzalem. Men maakt een inventaris van de verschillende wapens, de hoeveelheid en de soort gelet op de manschappen die men ter verdediging van de stad heeft opgeroepen en hun kwaliteiten en taken. Jesaja 22:8 *Op die dag zult u uitkijken naar het wapenarsenaal in het Woudhuis.* Men gaat er van uit dat ook veel mensen van buiten hun toevlucht zullen nemen tot de stad. In tijden van dreiging verdubbelde het aantal inwoners van Jeruzalem. Het leger van Assur – laat aan zijn opkomst al merken – dat het buiten de veilige muren en poorten van Jeruzalem niet te verslaan is door het leger van Juda. Men zal binnen die muren en poorten een veilig heenkomen zoeken, maar dan moet er nog wel wat gebeuren. De korte tijd die men heeft gebruikt men om bressen, die in de muur geslagen zijn te repareren. Blijkbaar zijn het er veel. Men breekt huizen af en gebruikt de stenen om de muren te

versterken en de gaten te dichten. Tegelijkertijd met de bouwwerkzaamheden werkt men aan de watertoevoer. Jesaja 22:9,10 *en de bressen in de Stad van David ziet u. Ja, het zijn er vele. U vangt het water van de Benedenvijver op. U telt de huizen van Jeruzalem en u breekt huizen af om de muren te versterken.* Koning Hizkia staat er om bekend dat hij een verbinding tot stand heeft weten te brengen van de stad met de Gihonbron, die buiten de muur ligt. 2 Koningen 20:20 *Het overige nu van de geschiedenis van Hizkia, en al zijn macht, en hoe hij de vijver en de waterloop gemaakt heeft en water in de stad gebracht heeft, is dat niet beschreven in het boek van de kronieken van de koningen van Juda? De tunnel van Hizkia is nog steeds een bezienswaardigheid.* Tussen die muren vormde zich een soort van reservoir dat men voor de opslag van water kon gebruiken. Tot zover is alles in orde. Men heeft een opmerzaam oog voor alles waarin de stad als verdedigingsplaats kwetsbaar is en probeert met man en macht versterkingen aan te brengen. In schril contrast met alle menselijke inspanningen om te doen wat nodig is om de strijd is de volstrekte afwezigheid van gebed. Men zoekt de HEERE totaal niet. Het is stil in de tempel. De God Die dit alles gebouwd heeft, Die dit allemaal mogelijk gemaakt heeft wordt er door Zijn eigen volk volstrekt buiten gehouden. Jesaja 22:11 *Verder maakt u een reservoir tussen beide muren voor het water van de Oude Vijver. Maar u zult geen oog hebben voor Hem Die dit gedaan heeft, en Hem Die dit in een ver verleden gevormd heeft, ziet u niet.*

Het is stil in de tempel.

Klimaatdiscussie buiten God om.

Er is een sterke overeenkomst tussen de toestand van het volk Israel in de tijd van koning Hizkia en de klimaatdiscussie. Men is overal mee bezig behalve met het geloof. Wanneer Assur Juda vanuit het Noorden nadert en binnenvalt worden allerlei maatregelen genomen. Men dempt de waterbronnen. Omdat men wel aanvoelt dat de legers zich uiteindelijk voor de muren van Jeruzalem zullen opstellen, herstelt men de muren. Verder laat de koning speren en pijlen en bogen en schilden maken en verder alles wat kan dienen als wapen. Ook zorgt men ervoor om voldoende water binnen de muren te hebben. Mocht het op een langdurige belegering uitlopen dan is water de eerste levensbehoefte. Het valt op dat men overal aan denkt – en maatregelen neemt – maar dat niemand aan God denkt. Dat is de klacht van de HEERE in Jesaja 22:11 *Maar u zult geen oog hebben voor Hem Die dit gedaan heeft, en Hem Die dit in een ver verleden gevormd heeft, ziet u niet.* Het is niet alleen verwijtbaar, maar ook bijzonder onverstandig. God heeft dit allemaal bedacht en mogelijk gemaakt; het volk, het land, de steden, het paleis en de tempel. God is niet de oorzaak van het probleem, maar Hij is wel het begin van de oplossing. Het is gewoon dom om God te passeren bij het zoeken naar een oplossing. Waarom doet men dit? Het vervelende is dat het volk de oorzaak is en dat ze dat zelf ook heel goed beseffen. God laat hen dit overkomen, hoezo zou God helpen om van het probleem af te komen? Het volk lijkt God uit zijn gedachten verdrongen te hebben. Ze weten als we tot God gaan bidden, dan zal duidelijk worden wat we allemaal verkeerd gedaan hebben. Niet alleen verwacht het volk flink op de kop te krijgen,

maar ze realiseren zich ook dat ze met een ander leven voor de dag zullen moeten komen. Bekering. Het is de vraag of ze dat willen. Het feit dat God volstrekt buiten beeld is, voorspelt niet veel goeds.

Bij de klimaatproblematiek gebeurt er ook van alles. Er zijn de Parijs-afspraken waar de volken die de afspraken ondertekend hebben in hun eigen land voor gaan zorgen. Er wordt in ons land van alles gedaan om de stikstof-productie terug te brengen en ook de CO2 uitstoot. Wetenschappers benadrukken bij herhaling dat de mens de oorzaak is van de klimaatverandering. Ook in ons land en alle landen feitelijk in de hele klimaatdiscussie is er niemand die zich afvraagt of de verandering van de condities in het klimaat mogelijk ook samenhang met de geloofsafval die breed om zich heen grijpt. Niet alleen de mensen buiten de kerk, maar ook de kerken zelf hebben een liberale koers gekozen. De overheid heeft wetten veranderd ten aanzien van abortus en euthanasie. Er is ook in wetgeving een sterk tolerant beleid ten aanzien van drugsgebruik en prostitutie en gokken. Veel zaken zijn gelegaliseerd waardoor de drugshandel in ons land om zich heen grijpt als een brand in een kurkdroog bos. Maar ook de porno-industrie draait op volle toeren en de kinderporno is – hoewel breed veroordeeld – moeilijk te bestrijden. Men zoekt overal oplossingen zoals bij politie en justitie, het aanscherpen van wetten en internationale samenwerking, maar zijn er ook mensen die oproepen tot een terugkeer tot God? Zijn er mensen die de knieën buigen en God om een oplossing vragen? Uit de Bijbel blijkt een onlosmakelijk verband tussen de schepping ende houding van de mens tegenover God. Dat was al zo in het paradijs. De schepping was de mens minder ter wille na de zondeval. Die onlosmakelijke relatie blijft ook in positieve zin; als het volk tot God terugkeert is dat merkbaar aan de oogst zoals blijkt uit Hosea 14:5-8 *Ik zal hun afkerigheid genezen, Ik zal hen vrijwillig liefhebben, want Mijn toorn heeft zich van hem afgewend. Ik zal voor Israël zijn als de dauw. Hij zal in bloei staan als de lelie, wortel schieten als de Libanon. Zijn jonge loten zullen uitlopen, zodat zijn pracht zal zijn als die van de olijfboom, en hij zal een geur hebben als de Libanon. Zij zullen opnieuw in zijn schaduw zitten, koren verbouwen en in bloei staan als de wijnstok; zijn gedachtenis zal zijn als de wijn van Libanon.*

Verdriet en blijdschap liggen dichtbij elkaar.

Wie zit er naast Jesaja of de inwoners van Jeruzalem?

Wat in het begin van dit hoofdstuk al voelbaar was, wordt tegen het einde weer opgepikt. Terwijl de profeet namens de HEERE oproept om tot inkeer te komen, wordt er door de mens gegeten en gedronken alsof er sprake is van een volksfeest. Jesaja 22:12 *De Heere, de HEERE van de legermachten, zal op die dag oproepen tot wenen en tot rouw, tot kaalscheren en tot het omdoen van een rouwgewaad.* God roept de mensen op om te rouwen en te huilen en zich kaal te scheren als

teken van reiniging. Alles als teken van berouw en inkeer. Maar blijkbaar wil men helemaal niet in mineurstemming geraken. De enige die op een gelovige manier op deze oproep reageert is de profeet zelf. Jesaja 22:4 Die is in tranen, maar hij is alleen. Jesaja ziet het als een film voor zich afspelen; het optrekken van de vijandelijke legers en de verwoesting van steden en de dood van mensen; het einde van alle kostbare zaken die God aan het volk had toevertrouwd. Maar het volk zit daar heel anders in blijkbaar. Jesaja weet niet wat hij ziet. Mensen hebben plezier, ze slachten en eten dieren en ze drinken wijn. Jesaja 22:13 *Maar zie, er is vreugde en blijdschap, men doodt runderen en slacht schapen, men eet vlees en drinkt wijn. Men zegt: Laten wij eten en drinken, want morgen sterven wij!* We komen dezelfde uitspraak tegen bij Paulus in 1 Korintiërs 15:32 *Laten wij dan maar eten en drinken, want morgen sterven wij.* Het is de reactie van mensen die totaal geen hoop hebben op een gunstige uitkomst. Zolang het kan nemen ze het ervan. Ze zien wel waar het schip strandt. Dat is dan tegelijkertijd het grote verschil tussen de profeet en de inwoners van Jeruzalem. Jesaja weet hoe het tij te keren is. Hij is ernstig en zeer bezorgd over de toekomst van zijn volk en zijn stad. Maar niemand is geïnteresseerd in de weg die God via de profeet wijst. Ze kunnen niet terug. Ze willen niet terug. Of ze hebben het geloof in een gunstige uitkomst volstrekt opgegeven; hoe dan ook er is een groot verschil tussen Jesaja en de inwoners van Jeruzalem. Zij zijn uitgelaten. Jesaja kan zijn ogen niet geloven. Hij denkt: 'Wie is hier gek? Zijn zij dat of ben ik de grip op het leven aan het kwijtraken?' God heeft Zich persoonlijk aan de profeet geopenbaard om hem ervan te overtuigen dat hij aan de goede kant staat. Niet hij Jesaja zit fout, maar de inwoners van Jeruzalem. God ziet het niet als onmacht, maar onwil. Hij gaat het niet vergeven. Het is afgelopen met hen. Jesaja 22:14 *Maar de HEERE van de legermachten heeft Zich aan mij persoonlijk geopenbaard: Voorwaar, deze ongerechtigheid wordt voor u niet verzoend, totdat u sterft, zegt de Heere, de HEERE van de legermachten.*

'Laten we eten en drinken want morgen sterven wij!'

Het is niet moeilijk om ook voor onze eigen tijd een aantal zaken te benoemen die een dreiging vormen voor het leven en het voortbestaan van de mens – en in ons geval van – de aarde. Een van de dreigingen is die van het terrorisme. Wanneer je op het verkeerde moment op de verkeerde plek bent kun je zomaar uit het niets een mes in je rug krijgen. Het gebeurt in Den Haag of Amsterdam, dan hier dan daar in Londen of Parijs. Sterker dan die persoonlijke angst is er een gezamenlijk besef van dreiging. Beelden die de klimaatverandering moeten aantonen liegen er niet om. Brekende ijsbergen en gletsjers veroorzaken plotselinge heftige bewegingen in de natuur die een schok teweeg brengen, letterlijk voor de mensen die zich bij toeval in kleine bootjes dicht bij de gletsjer ophouden, maar ook figuurlijk voor de tv kijker die het voor ogen ziet gebeuren. Voeg

daar de grote bosbranden aan toe die in Siberië, Zuid Amerika en dan in Australië of Amerika om zich heen grijpen en mens en dier en natuur verwoesten. Aan de andere kant proberen regeringsleiders passende maatregelen te nemen om de *climate-change* tegen te houden, maar het is moeilijk om alle neuzen dezelfde kant uit te krijgen. En wanneer het dan aankomt op het doorvoeren van maatregelen om het stikstofgebruik terug te dringen en het Co2 gehalte te beperken, blijkt dat nog niet mee te vallen. Tot op de dag van vandaag groeit het Co2 gehalte in de lucht nog steeds. Iedereen is voor maatregelen, maar tegelijkertijd wil iedereen persoonlijk als het even kan wel reizen en andere zaken doen ook als die belastend worden ervaren voor het klimaat. Daartegenover plaatst zich een volstrekt andere beleving in de wereld. Het gevleugelde woord van vandaag is 'genieten'. Daar helpen ook media als face-book aan mee, waarmee men de eigen voorspoed, gezondheid en het geluk etaleert. De reactie wordt gevormd door *likes* waarop de term 'genieten' wel erg vaak voorkomt. Het valt soms op dat wanneer iemand getroffen wordt door verdriet of tegenslag de face-book tijd ook per direct voorbij is. De dance-feesten schieten als paddenstoelen uit de grond. Gemeenten als Amsterdam overwegen paal en perk te stellen, niet zozeer omdat men tegen plezier is, als wel uit overwegingen van veiligheid en politie-bemensing. Nederland heeft nog nooit zoveel toeristen gehad. De VVV doet pogingen om de vele mensen uit de verre buitenlanden zo goed mogelijk te verspreiden over het land. Plaatsen als Giethoorn, maar ook Amsterdam zelf worden overlopen. Bij alle dreiging die er onmiskenbaar is lijkt het adagio ook vandaag; 'Laten we eten en drinken want morgen sterven wij.'

Sebna wordt weggezonden

Wie zichzelf verhoogt zal vernederd worden.

De dingen die God waarneemt bij het gewone volk, merkt Hij – op een andere manier – ook op bij de hooggeplaatsten. Neem nou zo iemand als Sebna. Hij is minister van Staat de persoonlijke secretaris van de koning. Hij komt vermoedelijk uit het buitenland. Het valt in ieder geval op dat de naam van zijn vader – overal waar hij genoemd wordt – ontbreekt. Deze man zal best over kwaliteiten beschikken, anders had hij zich deze positie niet verworven. Maar wat God opmerkt is ronduit ergerlijk. Die man is alleen maar bezig met zichzelf, met zijn status en met zijn eigen eer. Die man heeft het helemaal voor elkaar, zo lijkt het. Hij heeft namelijk een graf laten uithouwen hoog op een van de bergen van Jeruzalem. Hij wil ook na zijn dood aangetroffen worden tussen de groten der aarde. Zijn graf prijkt naast die van koningen als Salomo en David. God vindt dat Jesaja er wat van moet zeggen. Jesaja 22:15 *Zo zegt de Heere, de HEERE van de legermachten: Ga, treed binnen bij die hofmaarschalk, bij Sebna, het hoofd van de hofhouding, en zeg: Jesaja valt met de deur in huis. Hebt u niets beters te doen dan alleen maar aan uzelf te denken, aan uw positie, aan uw eer? Wie denkt u wel niet dat u bent. Misschien is er niemand in Juda die er wat van durft te zeggen, want de man heeft veel invloed. Die kan hij ook aanwenden tegen jou. Maar Jesaja is onverschrokken en vertelt*

hem namens God ongezouten de waarheid. Jesaja 22:16 *Wat hebt u hier of wie hebt u hier, dat u hier voor uzelf een graf hebt uitgehouwen? Dat houwt zich in de hoogte een graf uit, hakt zich in de rots een woning uit!* Bescheidenheid siert de mens. Wanneer voetballers omhoog worden geschreven en met vleiende woorden worden benaderd, is het geruststellend wanneer zij een en al bescheidenheid zijn. Ook al zou het voorgewend zijn dan nog is het alleen maar aan te raden, want roem verdwijnt vaak als mist voor de zon. Zo is het *halleluja* en het volgende moment ben je afgeschreven. Maar deze Sebna kent het woord bescheidenheid niet, ook al zou het wel bij hem passen. Alleen al omdat hij als buitenlandse jongen deze positie had bereikt, zou hij dankbaar kunnen zijn. Maar nee, hij is vol van zichzelf. Het vervelende voor dat soort mensen is dat ze van de hoogte die ze voor zichzelf claimen gestoten worden en diep vallen. God gaat een einde maken aan zijn vooraanstaande positie. Hij zal ergens achteraan in de rij moeten plaatsnemen. Jesaja 22:17 *Zie, de HEERE werpt u weg met de werpkracht van een man, en rolt u op als een rol.* Hoezo een grote naam in Israel. God zal hem oprollen als een bal naar het buitenland werpen. In plaats van praalwagens – die getuigen van lof en eer voor iemand die zich verdienstelijk heeft gemaakt voor een land en een volk – is deze Sebna eerder een schandvlek voor de natie. Jesaja 22:18 *Hij zal u helemaal ineenrollen tot een kluwen, als een bal naar een wijd uitgestrekt land werpen. Daar zult u sterven en daar zullen uw praalwagens zijn, u, schandvlek van het huis van uw heer!* Wanneer wij later de naam Sebna tegenkomen, dan is het als iemand de verderop in de rij naar achteren is gezet. Hij is waarschijnlijk ontslagen en heeft – zoals het soms gaat met hooggeplaatsten – na zijn ontslag een lagere plek geaccepteerd. Het is en het was iemand met veel ervaring op dit gebied, maar hij heeft een flinke stap terug moeten doen. Hij wordt altijd genoemd achter een zekere Eljakim. Jesaja 22:19 *Ik zal u wegstoten uit uw ambt; hij zal u van uw post verdrijven.* Zo gaat het met mensen die alleen maar aandacht hebben voor zichzelf. ‘Wie zichzelf verhoogt zal vernederd worden.’

Verneder u onder de machtige hand van God.

Eljakim en Sebna

Eljakim en Sebna komen we in de geschiedenis gezamenlijk tegen. In deze volgorde Eljakim en Sebna. Het lijkt er op dat Seba na zijn ontslag zich geschikt heeft in een lagere functie, ondergeschikt aan Eljakim. Sebna wordt in het boek Koningen ‘schrijver’ genoemd en is waarschijnlijk de secretaris van Eljakim. De geschiedenis is beschreven in het boek van de Koningen en ook in het boek Jesaja. De profeet heeft dat deel van de tijd ook in zijn eigen boek opgenomen, alleen al omdat hij namens de HEERE daarin een rol van betekenis heeft gespeeld. We komen beide mannen tegen wanneer het leger van Assur voor de muren van Jeruzalem verschijnt. Dat gebeurt overigens meer dan eens. Het heeft te maken met de krachtsverhoudingen van dat moment. Het is duidelijk dat Assur een machtig volk is. Maar Assur heeft verschillende volken onderworpen en moet op geregelde tijden zijn macht laten voelen wil dat volk de suprematie van Assur erkennen. Zo ook Jeruzalem. Er heeft zich al een situatie voorgedaan dat koning Hizkia met het bladgoud van de tempel de belegering van Jeruzalem

heeft afgekocht. Mocht hij het niet goed begrepen hebben dan wordt hem een jaar later met de nieuwe belegering van Jeruzalem duidelijk gemaakt dat hij een Vazal van Assur is en dat het geldbedrag jaarlijks moet worden op gebracht. Niet alleen is er bij tijden twijfel aan de overmacht van Assur, maar ook zijn er altijd volken die maar wat graag de positie van usurpator willen overnemen in het Midden oosten, zo bijvoorbeeld Egypte. Egypte biedt dan zijn hulp aan aan kleine volken die opstaan tegen Assur. Of koning Hizkia ook werkelijk in opstand is gekomen tegen Assur en de hulp gezocht heeft van Egypte is niet helemaal zeker, maar het werd hem wel verweten door de commandant van het leger van Assur. Jesaja 36:6 *Zie, u vertrouwt op die geknakte rietstaf, op Egypte. Maar als iemand daarop leunt, dringt hij in zijn hand en doorboort die. Zo is de farao, de koning van Egypte, voor allen die op hem vertrouwen.* Feit is wel dat Tirhaka van de koning Cusj tegen Assur optrok in deze tijd. Van Cusj is bekend dat het lange tijd aan de macht is geweest is in Egypte en behoort tot het zuidelijke gebied van Egypte. Jesaja 37:9 Niets menselijks is koning Hizkia vreemd – zo zal later ook nog blijken – maar een ding is overduidelijk: Hij zoekt het in tijden van nood bij God. Jesaja 37:1 *Zodra koning Hizkia dat hoorde, gebeurde het dat hij zijn kleren scheurde, zich in een rouwgewaad hulde en het huis van de HEERE binnenging.* Zo stuurt hij ook dezelfde afgevaardigden Eljakim en Sebna – ook in rouwkleding – naar de profeet Jesaja om hun gebed tot God nog eens extra kracht bij te zetten. Gezien hun uitrusting – rouwkleding – en hun gebed tot God laten ze in ieder geval zien dat ze niet ongevoelig waren voor de prediking van de profeet, die namens God aandrang op rouw en inkeer en gebed. Door Gods goedheid werd in die tijd een totaal onverwachte en grote slag aan de legers van Assur toegebracht. Een ding was duidelijk, de aftocht van de legers van Assur was niet veroorzaakt door legers uit Jeruzalem, maar door God Zelf. Het zal Jesaja en de HEERE goed gedaan hebben dat men open stond voor de prediking van Jesaja, wat leidde tot een diepe verandering – in ieder geval – bij de koning en de hooggeplaatsten van die tijd.

Hoogmoed komt voor de val

Eljakim is als een vader voor het volk

God gaat meteen op zoek naar een geschikte opvolger van Sebna. Die heeft de HEERE gevonden in de persoon van Eljakim. Ditmaal staat ook de naam van de vader erbij. Het is iemand afkomstig uit het volk Israel. Jesaja 22:20 *Op die dag zal het gebeuren dat Ik Mijn dienaar Eljakim, de zoon van Hilkia, zal roepen.* Kleding is altijd en overal – bij mensen met verantwoordelijke functies – een teken van iemand die een ambt bekleedt, een symbool van waardigheid. De mantel die Sebna bij wijze van spreken moet neerleggen, wordt aangetrokken door zijn opvolger. De persoon wisselt, het hoge ambt blijft. Naast de mantel is ook de gordel blijkbaar een teken van waardigheid. Jesaja 22:21 *Ik zal hem bekleden met uw gewaad, hem uw gordel ombinden, en uw heerschappij zal Ik in zijn hand leggen.* Die Eljakim zal het heel anders aanpakken dan Sebna. Sebna was voor bezig met zichzelf, zijn

belang en zijn eer. Eljakim daarentegen zal zich inzetten voor de mensen. Hij zal als een vader voor hen zijn. Dat die Eljakim zich echt iets gelegen laat liggen aan de belangen van de mensen, belet hem niet om tegelijkertijd te letten op het belang van de koning en de bestuurslaag van Juda. Hij is naar twee kanten goed; voor de gewone mensen en voor de leidinggevendenden waar hij deel van uitmaakt. Jesaja 22: 21 *Hij zal als een vader zijn voor de inwoners van Jeruzalem en voor het huis van Juda.* Eljakim krijgt echt wat je noemt 'een sleutelfunctie'. Feitelijk droegen deze schatbewaarders van de koning op hun schouder ook een grote houten sleutel als teken van hun waardigheid. Hij ging over de toegang tot de schatten van de koning. Wanneer hij de deur opende kreeg men toegang, wanneer hij de deur gesloten hield, kon men geen kant uit. God heeft aan deze man grote macht toegekend. Jesaja 22:22 *En ik zal de sleutel van het huis van David op zijn schouder leggen. Als hij opendoet, zal niemand sluiten. Als hij sluit, zal niemand opendoen.*

Eljakim krijgt een sleutelfunctie

Eljakim is als een pin in een stevige plaats.

Sommige mensen zitten even snel op een fluwelen stoel als ze er aftuimelen. Dat zal anders zijn bij deze Eljakim. God vergelijkt hem met een spijker die in de muur van een huis geslagen wordt. Zo'n spijker zit stevig vast in de muur. Er is geen wrikken aan. Wel, zo vast als zo'n spijker zit zo vast zal de positie zijn van Eljakim. Zijn positie zal onomstreden zijn en zijn gezag groeiend door de tijden heen. Nooit kwam hij in opspraak. Nooit werd er geroepen om zijn aftreden. Zelfs als hij sterft zal hij een erezetel hebben voor zijn familie. Jesaja 22:23 *Ik zal hem als een pin vastslaan in een stevige plaats, zodat hij een erezetel zal zijn voor het huis van zijn vader.* Vervelend genoeg zal het laatste hem toch – misschien zelfs wel na zijn dood – fataal worden. Wat wil het geval. Als iemand het in de familie goed doet proberen de broertjes en zusjes, neefjes en nichten, ooms en tantes ervan te profiteren. 'Het bloed kruipt waar het niet gaan kan', zegt het spreekwoord. Van je familie kun je op aan. Je kent elkaar. Je vertrouwt elkaar. Jesaja 22:24 *Dan zal men heel het gewicht van het huis van zijn vader aan hem hangen, de spruiten en de loten, al het kleine vaatwerk, van het vaatwerk van de schalen tot het vaatwerk van de kruiken toe.* Wat een kracht is gedurende een bepaalde tijd kan echter ook zomaar een zwakte worden. Er komt – bij wijze van spreken – zoveel aan de spijker te hangen aan vaatwerk dat de spijker te lang leste afbreekt en het hele zaakje op de grond valt. Alle mensen die afhankelijk waren van hun grote broer, of oom of vader liggen vervolgens op de grond. Nepotisme moet men dat. Het begint goed, maar eindigt meestal met vriendjespolitiek. Ook ditmaal is het geen mooie toekomst beschoren. De pin breekt af en de hele familie valt naar beneden. Dan is het afgelopen. Jesaja 22:25 *Op die dag, spreekt de HEERE van de legermachten, zal die pin, vastgeslagen in een stevige plaats, weggenomen worden. Hij zal er afgehakt worden en vallen, en de last die eraan hangt, zal afgesneden worden, want de HEERE heeft gesproken.*